

A person with long dark hair and a white shirt lies on their back on a white floor. The floor is covered in large, expressive splatters of blue paint. The person's face and shirt are also splattered with blue paint. A small, white, vintage-style television set is on the floor to the left of the person. The entire scene is framed by a light blue rounded rectangle.

kreten en gefluister

toneelgroep amsterdam
van ingmar bergman regie ivo van hove

rolverdeling op de achterzijde

van ingmar bergman

regie ivo van hove

bewerking/dramaturgie peter van kraaij

scenografie/licht jan versweyveld

muziek roeland fernhout

video tal yarden

kostuums wojciech dziedziec

coproductie toneelgroep amsterdam/desingel antwerpen/
ingmar bergman international theatre festival 2009

assistentie regie remi beelrez

assistentie scenografie ramón huijbrechts

assistentie kostuum rebekka wörmann

hoofd techniek & productie götz schwörer

productieleiding edith den hamer

techniek reyer meeter / arist richartz (1e inspiciënten), karl klomp,

david logger, hans pieksma, pieter roodbeen, hugo stolwijk

kostuumatelier micheline d'hertoge (kleedster), farida bouhbouh,

wim van vliet (hoofd)

kap & grime david verswijveren

decor uitgevoerd door kloosterboer decor bv

castingadviezen hans kemna

fotografie jan versweyveld

grafisch ontwerp roddy mac mahon, jan versweyveld

publiciteit winnie boegborn

druk ssp amsterdam

kreten en gefluister

De voorstelling duurt ca 1u40 en heeft geen pauze.
Kreten en gefluister ging in première in maart 2009.

synopsis

Drie vrouwen waken bij de stervende Agnes. Haar twee zussen en de bediende Anna zien machteloos toe hoe de ziekte langzaam bezit van haar neemt. Agnes wijdt zich met de haar resterende kracht aan de filmpjes waarin ze getuigenis aflegt van haar lijden. Opgesloten in het ouderlijk huis voelen de zussen zich tot elkaar veroordeeld en maken ze de rekening op van hun voorbijge leven. In niets verhullende flashbacks toont Bergman 'het kluwen van leugens', die liefdeloosheid en seksuele frustraties die hun huwelijksleven hebben getekend. De dood van Agnes brengt de vrouwen even dicht bij elkaar.

ingmar bergman

auteur

Ingmar Bergman (1918-2007) wordt beschouwd als één van de grootste film- en theaterregisseurs ooit. Hij schreef en regisseerde meer dan veertig speelfilms waaronder *Het Zevende Zegel*, *Wilde Aardbeien*, *Persona*, *Het Slangenei* en *Fanny en Alexander*. Als theatermaker enceneerde hij meer dan honderd voorstellingen in zijn geboorteland Zweden en op verschillende Europese podia. Zijn oeuvre werd overladen met talloze prijzen en heeft een hele generatie regisseurs beïnvloed.

Over *Kreten en gefluister* (1972), één van zijn meest spraakmakende films, schreef hij in zijn werkschrift: 'Niet sentimenteel worden over de dood. Die laten zien, ontmaskeren in al zijn lelijkheid en hem zijn ware stem en macht geven. Een film om mee te troosten.'

ivo van hove

regie

Na *Scènes uit een huwelijk* in 2005 waagt Ivo van Hove zich opnieuw aan het oeuvre van de Zweedse grootmeester. Dit keer geen urenlange gesprekken over de liefde maar beelden van een confronterende scherpte, als in een nachtmerrie. In het aanschijn van de dood maken de personages de balans op van hun jeugd, hun huwelijk en de verloren dromen uit hun kindertijd. Agnes heeft in haar kunst een manier gevonden om te communiceren, om over zichzelf te vertellen. Maria en Karin, haar zussen, zijn verbitterd geraakt in een leven waarin geen plaats is voor echt contact. Hun huwelijken zijn schijnvertoningen waarin liefde en verlangen geen plaats meer hebben. De dood van Agnes dwingt de vrouwen elkaar voor het eerst in alle intimiteit te zien en te aanvaarden. *Kreten en gefluister* toont de moeizame pogingen om zin te geven aan de dood en vooral aan het leven.

Van Hove regisseert dit seizoen ook de nieuwe voorstellingen *De Vrek van Molière* en *Husbands van John Cassavetes* voor Toneelgroep Amsterdam.

Ik voel in mezelf een voortdurende spanning
tussen mijn drang om te vernietigen en mijn
levensdrift, zowel als kunstenaar als in mijn
leven van alledag. Elke ochtend sta ik op met
een nieuwe woede, een nieuwe achterdocht
maar ook met een nieuw verlangen om te leven.

Ingmar Bergman (1970)

jan versweyveld

scenografie

In de scenografie van Jan Versweyveld is het ouderlijk huis waar Agnes is achtergebleven een woon- en werkruimte geworden. Het atelier draagt de sporen van een leven van een videokunstenares. Maar ook haar chronische ziekte heeft er haar afdruk in achtergelaten. Monitors, schermen, projectoren, maar ook het bed waarin ze haar ziekte te lijf gaat, staan er kriskras door elkaar. De muren van de kamers zijn opgetrokken en worden bij de doodstrijd van Agnes als een sluier over de ruimte gedrapeerd en als projectiescherm gebruikt.

tal yarden

video

Videokunstenaar Tal Yarden heeft zijn beelden volledig vanuit het perspectief van Agnes gedacht: soms zijn het haar eigen filmpjes of schetsen voor video's in de toekomst, soms zijn het gefilmde dagboekfragmenten waarin Agnes verslag doet van haar ziekte of beelden die haar verlangens en angsten proberen te vangen. Haar doodstrijd wordt gefilmd door een camera die als een pendule over haar heen zweeft en de tijd markeert die haar nog rest.

Scenografie en video doen zo leven en kunst, verleden en heden en dag en nacht oplossen in een ruimte die getuigenis aflegt van de heroïsche strijd van Agnes met de dood.

aantekening

Voor aanvang van de draaiperiode van Cries en whispers schreef Bergman in zijn werkschrift:

'Ik denk dat de film - of wat het eindresultaat ook moge worden - bestaat uit het volgende gedicht: Een mens sterft maar komt, net als in een nachtmerrie, halverwege het stervensproces vast te zitten, smekend om tederheid, genade en verlossing. Twee andere personen omringen haar, hun handelingen en gedachten staan in relatie tot de dode, niet-dode, dode. Een derde persoon brengt verlossing door haar zachtjes te wiegen en een eindje mee met haar op weg te gaan. Ik denk dat dit het gedicht is, het verzinsel of hoe je het ook noemen wil. Het vereist uiterste nauwkeurigheid en een scherp gehoor, wat betekent dat ik het niet lichtzinnig mag nemen en niet mag verkrampen. Een film om mee te troosten.'

Ingmar Bergman, 22 april 1972

kreten en gefluister

amsterdam stadsschouwburg (020 624 23 11)
di 30 aug t/m vr 2 sep, wo 14 t/m za 17 dec
new york bam di 25 t/m za 29 okt 11
wijzigingen voorbehouden | www.tga.nl

toneelgroep amsterdam

Toneelgroep Amsterdam is het stadsgezelschap van Amsterdam en het grootste toneelgezelschap in Nederland. Met 350 voorstellingen en 20 producties per seizoen is TA een toonaangevend en innovatief repertoiregezelschap van internationale allure dat wordt geleid door Ivo van Hove. Kern is een ensemble van 20 acteurs. Bekende voorstellingen zijn Angels in America, Romeinse tragedies, Het temmen van de feeks, Opening Night, Kinderen van de Zon en La voix humaine. TA-2 is het platform van TA voor de ontwikkeling van (regie)talent. TA-junior verzorgt educatieprojecten en juniorvoorstellingen voor en door jongeren. TA-extra is de verzamelaar voor alle randprogrammering zoals inleidingen en workshops. TA-alliantie werkt samen met mightysociety van Eric de Vroedt en met Female Economy van Adelheid Roosen.

ensemble

barry atsma, kitty courbois, jacob derwig, roeland fernhout, fred goessens, janni goslinga, marieke heebink, fedja van huêt, marwan chico kenzari, hans kesting, hugo koolschijn, chris nietvelt, celia nufaar, frieda pittoors, alwin pulinckx, halina reijn, gijs scholten van aschat, eelco smits, karina smulders, leon voorberg

11 | 12

hedda gabler

van henrik ibsen
regie ivo van hove
aug, nov, dec 11, jul 12

kinderen van de zon

van maxim gorki
regie ivo van hove
productie toneelgroep amsterdam/ntgent
sep, okt 11

opening night

van john cassavetes
regie ivo van hove
productie toneelgroep amsterdam/ntgent
sep 11 zagreb, okt 11 gent

de vrek première

van molière
regie ivo van hove
sep t/m dec 11

la voix humaine

van jean cocteau
regie ivo van hove
sep 11 dublin, okt 11 sydney, mei 12 pittsburg

nooit van elkaar

van jon fosse
regie ivo van hove
coproductie desingel antwerpen
sep, okt 11

in ongenade première

van j.m. coetzee
regie luk perceval
dec 11 t/m mrt 12

de russen!

van tom lanoye naar tsjechov
regie ivo van hove
coproductie holland festival/
international theatre festival dialog-wroclaw
okt, dec 11, apr 12

angels in america

van tony kushner
regie ivo van hove
jan 12

spoken

van henrik ibsen
regie thomas ostermeier
jan 12

na de zondeval première

van arthur miller
regie eric de vroedt
mrt 12

tartuffe première

naar molière
regie dimiter gotscheff
productie toneelgroep amsterdam/ntgent
mrt t/m jun 12

husbands première

van john cassavetes
regie ivo van hove
coproductie prospero project
feb t/m mei, aug 12

macbeth première

van william shakespeare
regie johan simons
jun 12

ta-2

al mijn zonen

van arthur miller
regie thibaud delpeut
coproductie toneelgroep amsterdam/
toneelschuur producties
sep 11

kat op een heet zinken dak première

van tennessee williams
regie jacob derwig
coproductie toneelgroep amsterdam/
toneelschuur producties
jun 12

ta-alliantie

mightysociety8

concept/regie eric de vroedt
tekst joeri vos
coproductie tg 42
powered by toneelgroep amsterdam
sep 11

mightysociety9

tekst/concept/regie eric de vroedt
powered by toneelgroep amsterdam
sep, okt 11

ta-junior

de vrek junior

naar de vrek
okt 11

tour de tartuffe

naar tartuffe
i.s.m. stadsschouwburg amsterdam
mrt 12

kreten en gefluister

chris nietvelt
agnes

halina reijn
maria

janni goslinga
karin

karina smulders
anna

hugo koolschijn
frederik / priester

roeland fernhout
joakim / dokter